

full DOMINICAL

ANEU MAR ENDINS

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Bisbe de Terrassa

Som pelegrins

Diumenge vinent celebrarem la solemnitat de tots els sants i l'endemà la commemoració dels fidels difunts. En ambdues celebracions fem memòria de moltes persones que ens han precedit, que ja han finalitzat el seu camí a la terra. Aquest dies acostumem a visitar els cementiris per a revifar la memòria dels nostres éssers estimats, per a expressar el nostre afecte i, sobretot, per pregar per ells. Enguany ho farem en el context de la pandèmia del coronavirus amb totes les limitacions que això comporta, i amb la cura d'humilitat que representa per al gènere humà, especialment per a l'auto-suficiència dels més poderosos.

La mort forma part de l'existència i l'ésser humà és l'únic ésser vivent que és conscient que tard o d'hora li arribarà el moment de morir. Ara bé, en la nostra socie-

tat s'ha convertit en un tema tabú, gairebé prohibit, que fins i tot s'intenta amagar als més petits de la llar. Però al mateix temps resulta que l'ésser humà és l'únic que reflexiona sobre la realitat de la mort i que li dona un sentit que va més enllà, i per això vol saber més, i li cal aferrar-se a una esperança, a un horitzó de futur. La mort ens fa por perquè significa endinsar-nos en allò que és desconegut, en un estat que no podem controlar amb la ciència i la tècnica.

La celebració de tots els sants i dels fidels difunts ens ajuda, doncs, a reflexionar sobre la nostra condició d'éssers humans. Com a creients, estem en el món, però no som del món; vivim entre els homes i compartim les seves angoixes i esperances, però no ens acomodem als criteris de la societat, sinó que busquem la vo-

luntat de Déu, i encara que no ens desentendem del món present, esperem un Salvador, Jesucrist, i això ens fa viure d'una manera concreta de ser i de viure. Per això, vivim d'alguna manera com si fóssim estrangers o pelegrins que estan de pas en un país que no és el seu lloc definitiu, tal com assenyala l'epístola a Diognet, una obra cristiana a finals del segle II.

Un cristià que visqui la seva fe amb sinceritat de cor, descobreix la seva vida com una peregrinació. El creient és estranger i pelegrí a la terra i per això li cal tenir una mentalitat apropiada, la del qui està de pas i no s'aferra als béns materials; que no adopta necessàriament els usos i els costums del país que travessa, sinó que conserva el seu criteri, la seva pròpia manera de veure les coses, i té una jerarquia de valors que sovint no coincideix amb el seu entorn. Els pelegrins no van donant tombos a l'atzar, sinó que avancen pel camí que ell ha recorregut, i viuen en un procés que no culminarà del tot fins després de la mort.

El pelegrinatge del cristià a la terra és una peregrinació cap a la Jerusalem celestial. Malgrat que es tracta d'un camí llarg i no exempt de dificultats, el recorre amb la seguretat d'arribar a la meta. No té en compte el cansament, les proves, les temptacions que es faran presents. Tot peregrinant, ja es participa de la felicitat futura per la fe i l'esperança, i s'arribarà a la plenitud. En aquest camí cal viure desenganxats de les coses de la terra, conscients que aquesta vida no és la vida plena i que aquesta terra no és la pàtria definitiva. Cal fer camí amb la mirada posada més enllà i més amunt. Sense evadir-se de la realitat i dels seus problemes; tot al contrari, es fa des del compromís amb les causes més nobles d'aquest món i lluitant perquè el Regne de Déu, regne de justícia i de pau, es faci present en tots els ordes de la vida.

ENTREVISTA

DOMUND

DELEGATS DE MISSIONS
DE CATALUNYA

Steiner com a mestre

ARMANDO PEGO

El Dr. Armando Pego ha impartit la lliçó inaugural del curs 2020-2021 de l'Ateneu Universitari Sant Pacià. Amb la ponència «Lectures de Déu a propòsit de George Steiner» ha volgut retre homenatge a l'autor de *Lliçons dels mestres*. «El considero el mestre que no he pogut tenir i amb el qual mai vaig poder coincidir; d'aquesta absència, però, he pogut prendre consciència de l'itinerari de la meua petita vocació intel·lectual», assegura el coordinador de Qualitat Acadèmicodocent de la Facultat de Filosofia de Catalunya (AUSP).

Per què t'atrau la figura d'Steiner?

Steiner va anomenar la nostra època com la de l'*epíleg* o la de la *postparaula*. La crisi del significat afecta el cor de la transmissió cultural, la qual continua jugant-se en la noció de la trobada entre pares i fills, entre mestres i deixebles i també entre autors i lectors. Mantenir aquesta confiança bàsica és, potser, la millor manera d'enfrontar-se al nihilisme contemporani, que en alguna ocasió he definit com l'*alzheimer d'Occident*.

Quin és el seu concepte de Déu?

A *Errata*, la seva autobiografia intel·lectual, Steiner afirma que «La possibilitat de concebre o de negar Déu, sigui com sigui la manera d'apropar-se a ell, garanteix la seriositat de la ment i de l'esperit». Segons Steiner, Déu garantiria el significat, i la seva revelació, sota les formes del llenguatge, l'art, la música i la filosofia.

I per a tu, qui és Déu?

M'agrada pensar que Déu, que és el nostre creador i l'autor de la nostra vida, en serà també el lector. Com interpreta l'autor de la Carta als Hebreus: «Per això t'he dit: A tu em presento. En el llibre hi ha escrit de mi que vull fer, oh Déu, la teua voluntat» (*He 10,7*). La meua lectura de Steiner és cristiana des del respecte a la seva singularitat intel·lectual i religiosa.

Òscar Bardaji i Martín

«Aquí em tens. Envia-m'hi»

El papa Francesc va proposar com a lema per a la Jornada Mundial de les Missions, el DOMUND, que es va celebrar el diumenge passat, la cita del profeta Isaïes: «Aquí em tens. Envia-m'hi.»

Aquest any, tots estem amb el cor encongit; un any que està marcat pels sofriments provocats per la pandèmia de la Covid-19, que ha estat com una gran tempesta per al món sencer, que ha fet sacsejar la barca del nostre estatus personal i ens ha fet adonar que tots formem part d'un mateix poble i ens necessitem els uns als altres.

No podem restar tancats en el nostre egoisme. Tots som germans i ens necessitem. Uns, molt més que d'altres, és cert. Alguns estan a punt que la barca se'ls enfonsi i, com a resposta al lema d'enguany, hem de disposar-nos a ajudar, a compartir, a servir; en definitiva, a estimar.

Aquesta disposició nostra de: «Aquí em tens. Envia-m'hi», ens ha de fer reviure el desig de Jesús: «Estimeu-vos els uns als altres, tal com jo us he estimat.»

La resposta a aquesta crida concreta prou la sabem: obrir el cor amb la nostra pregària, amb el nostre servei i amb la nostra col·laboració econòmica per paliar —en alguna mesura— les necessitats de tants missioners que, fidels a la crida de Jesús, han posat la mà a l'arada i no han girat la mirada enrere.

La necessitat material de molts països de missió és enorme, especialment en les circumstàncies actuals, i és per aquest motiu que la nostra almoïna hauria de ser generosa durant tot any.

Tampoc ha de faltar la nostra pregària al Senyor, que ens va dir: «Demaneu i se us donarà», perquè doni força i incert al treball missioner dels nostres germans que, en terres llunyanes, porten el pa material i la guarició als cossos malalts, acostant a tothom al coneixement i a l'amor de Déu Pare, que ens estima a tots, tal com ho ha demostrat enviant al món el seu Fill Jesús per a tots nosaltres.

Que el Senyor ens ajudi a respondre amb molta estimació i generositat a la seva petició d'estimar-nos tal com Ell ho ha fet.

BEATIFICACIÓN DE JOAN ROIG I DIGGLE, MR.

«Venció en él Aquél que vivió en él»

JOSEP M. BLANQUET, S.F.

Director de la oficina diocesana de las causas de los santos

San Agustín enseña sobre los mártires que «venció en ellos Aquél que vivió en ellos» (Serm. 280). Este pensamiento refleja la vida de Joan Roig i Diggle (1917-1936), que será proclamado mártir (beato) próximamente.

En la vida de Joan sobresalen tres rasgos que el cardenal Juan José Omella resalta en la Carta Pastoral *¡Dios está conmigo!* «El secreto de Joan Roig Diggle —afirma— es su espiritualidad. Joan es un chico espiritual porque vive una familiaridad constante con las cosas de Dios: está unido a Él, se siente cercano a Jesús, se comporta con docilidad al Espíritu» (p. 11). Lo revelan estas palabras de Joan:

«¡Dios está conmigo!». Joan llegó a esta experiencia después de una vivencia intensa de la gracia por la oración, los sacramentos y la práctica de

la caridad, en particular con los niños y los jóvenes que acompañaba como delegado de Piedad de la FJCC. Una vida forjada en la fidelidad discreta y la generosidad alegre.

«Me voy a comulgar». Fue la preparación inmediata al martirio. «La Eucaristía es la fuerza de los mártires» (p. 16). Con Jesús, pudo afrontar el momento supremo con entereza. Perdiendo la vida por y con Cristo daba el supremo testimonio de amor por Él.

«Que Dios os perdone, como yo os perdono». Son las últimas palabras de Joan, fruto de la actitud que mantenía los últimos días: «Oraba pidiendo fortaleza para los unos, perdón para los otros, misericordia para todos» (p. 20).

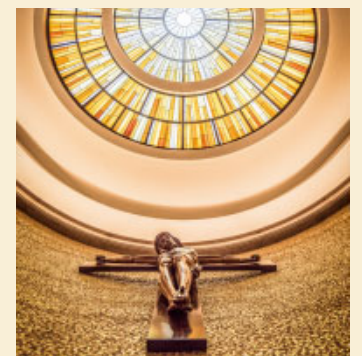
Es verdad, en Joan venció Jesús porque vivió siempre con Él y por Él.

Lectures de la missa diària i santoral

26. ■ Dilluns (lit. hores: 2a setm.) [Ef 4,32-5,8 / Sl 1 / Lc 13,10-17]. Sants Llucià i Marcià, mrs. de Nicomèdia venerats a Vic. Sant Rústic, bisbe de Narbona; sant Viril, abat de Leyre (Navarra); sant Evarist, papa (grec, 97-105) i mr.

27. ■ Dimarts [Ef 5,21-33 / Sl 127 / Lc 13,18-21]. Sant Florenci, mr.; sant Gaudiós, bisbe.

28. ■ Dimecres [Ef 2,19-22 / Sl 18 / Lc 6,12-19]. Sant Simó (el Zelador), de Canà de Galilea, i sant Judes, anomenat també Tadeu (invocat en les causes difícils), apòstols. Sant Silvi, ermità; santa Ciril·la, vg. i mr.

29. ■ Dijous [Ef 6,10-20 / Sl 143 / Lc 13,31-35]. Sant Narcís, bisbe i mr. (s. IV), patró de Girona (1387). Santa Eusèbia, vg. i mr.; beat Miquel Rua, prev. salesià.

30. ■ Divendres [Fl 1,1-11 / Sl 110 / Lc 14,1-6]. Sant Marcel, centurió romà, i els seus fills Claudi, Rupert i Víctor, mrs.; santa Eutròpia, mr.; santa Zenòbia, mr.

31. ■ Dissabte [Fl 1,18b-26 / Sl 41 / Lc 14,1,7-11]. Sant Alfons (Alonso) Rodríguez, rel. jesuïta castellà, mort a Palma de Mallorca; sant Quintí, mr.; sant Wolfgang, bisbe; santa Lucil·la, vg. i mr.

1. □ † Diumenge vinent, Tots Sants (lit. hores: 3a setm.) [Ap 7,2-4,9-14 / Sl 23 / Jn 3,1-3 / Mt 5,1-12a].

Intencions del Sant Pare per al mes de novembre

Perquè el progrés de la robòtica i de la intel·ligència artificial estigui sempre al servei de l'ésser humà.

DIUMENGE XXX DE DURANT L'ANY

COMENTARI

Lectura del llibre de l'Èxode (Ex 22,20-26)

El Senyor diu: «No maltractis ni oprimeixis els immigrants, que també vosaltres vau ser immigrants al país d'Egipte. No maltractis cap viuda ni cap orfe: si els maltractes i alcen a mi el seu clam, jo l'escollaré i, encès d'indignació, us mataré amb l'espasa: les vostres dones quedaran viudes, i orfes els vostres fills.

Si presteu diners a algú del meu poble, als pobres que viuen amb tu, no facis com els usurers: no li exigeixis els interessos. Si et quedes com a penyora el mantell d'algú, torna-li abans no es pongui el sol. És tot el que té per abrigar-se, el mantell que l'embolcalla. ¿Amb què dormirà? Si ell alçava a mi el seu clam, jo l'escollaria, perquè soc compassiu».

Salm responsorial (17)

R. *Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu.*

Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu, / roca i muralla que em deslliura. R.

Déu meu, penyal on m'emparo, / escut i força que em salva. / Rodejat d'adversaris delirants, clamo al Senyor, / crido auxili d'entre els enemics. R.

Beneït sigui el Déu vivent, el meu penyal. / Beneïxo el Senyor que em salva. / Ha donat grans victòries al seu rei, / ha mostrat l'amor que té al seu Ungit. R.

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Tessalònica (1Te 1,5c-10)

Germans, ja sabeu el que fem per vosaltres mentre érem a la vostra ciutat. També vosaltres, heu imitat el nostre exemple i el del Senyor, acollint la paraula de Déu enmig de moltes adversitats, plens del goig de l'Esperit Sant.

Així heu estat un model per a tots els creients de Macedònia i d'Acàcia, perquè, des de la vostra ciutat, s'ha estès el ressò de la paraula del Senyor. I no solament a Macedònia i Acàcia; pertot arreu parlen de la vostra conversió de manera que no ens cal afegir-hi res: ells mateixos contenen com va ser la nostra arribada entre vosaltres i com abandonàreu els ídols i us convertíreu a Déu, per adorar només el Déu viu i veritable i esperar del cel Jesús, el seu Fill, que ell ressuscità d'entre els morts, i que ens salvarà de la pena, en el judici que ha de venir.

Lectura de l'Evangelí segons sant Mateu (Mt 22,34-40)

En aquell temps, quan els fariseus s'assabentaren que Jesús havia fet callar els saduceus, es tornaren a reunir, i un d'ells, mestre de la Llei, per provar-lo, li va fer aquesta pregunta: «Mestre, ¿quin és el manament més gran de la Llei?» Jesús li contestà: «Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament. Aquest és el manament més gran i el primer de tots. El segon és molt semblant: Estima els altres com a tu mateix. Tots els manaments escrits en els llibres de la Llei i del Profetes venen d'aquests dos».

Lectura del libro del Éxodo (Éx 22,20-26)

Esto dice el Señor: «No maltratarás ni oprimirás al emigrante, pues emigrantes fuisteis vosotros en la tierra de Egipto. No explotarás a viudas ni a huérfanos. Si los explotas y gritan a mí, yo escucharé su clamor, se encenderá mi ira y os mataré a espada; vuestras mujeres quedarán viudas y vuestros hijos huérfanos. Si prestas dinero a alguien de mi pueblo, a un pobre que habita contigo, no serás con él un usurero cargándole intereses. Si tomas en prenda el manto de tu prójimo, se lo devolverás antes de ponerse el sol, porque no tiene otro vestido para cubrir su cuerpo, ¿y dónde, si no, se va a acostar? Si grita a mí, yo lo escucharé, porque yo soy compasivo».

Salmo responsorial (17)

R. *Yo te amo, Señor; tú eres mi fortaleza.*

Yo te amo, Señor; tú eres mi fortaleza; / Señor, mi roca, mi alcázar, mi libertador. R.

Dios mío, peña mía, refugio mío, / escudo mío, mi fuerza salvadora, mi baluarte. / Invoco al Señor de mi alabanza / y quedo libre de mis enemigos. R.

Viva el Señor, bendita sea mi Roca, / sea ensalzado mi Dios y Salvador: / Tú diste gran victoria a tu rey, / tuviste misericordia de tu Ungido. R.

Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Tesalonicenses (1Tes 1,5c-10)

Hermanos: Sabéis cómo nos comportamos entre vosotros para vuestro bien. Y vosotros seguisteis nuestro ejemplo y el del Señor, acogiendo la Palabra en medio de una gran tribulación, con la alegría del Espíritu Santo. Así llegasteis a ser un modelo para todos los creyentes de Macedonia y de Acaya. No sólo ha resonado la palabra del Señor en Macedonia y en Acaya desde vuestra comunidad, sino que además vuestra fe en Dios se ha difundido por doquier, de modo que nosotros no teníamos necesidad de explicar nada, ya que ellos mismos cuentan los detalles de la visita que os hicimos: cómo os convertisteis a Dios, abandonando los ídolos, para servir al Dios vivo y verdadero, y vivir aguardando la vuelta de su Hijo Jesús desde el cielo, a quien ha resucitado de entre los muertos y que nos libra del castigo futuro.

Lectura del santo Evangelio según san Mateo (Mt 22,34-40)

En aquel tiempo, los fariseos, al oír que Jesús había hecho callar a los saduceos, se reunieron en un lugar y uno de ellos, un doctor de Ley, le preguntó para ponerlo a prueba: «Maestro, ¿cuál es el mandamiento principal de la Ley?» Él le dijo: «Amarás al Señor tu Dios con todo tu corazón, con toda tu alma, con toda tu mente». Este mandamiento es el principal y primero. El segundo es semejante a él: «Amarás a tu prójimo como a ti mismo». En estos dos mandamientos se sostienen la Ley y los Profetas».

«Estima el teu Déu, i estima els altres com a tu mateix»

JORDI LATORRE, SDB

Director de l'ISCR Don Bosco

A l'evangelí d'avui ens apareix la pregunta, per part d'un fariseu, sobre el manament més important de la Llei de Moisès. Diumenge passat, uns partidaris d'Herodes preguntaven a Jesús si considerava bo de pagar l'impost als romans. I és que els principals grups religiosos del seu temps s'acosten a Jesús per provar-lo i conèixer la seva doctrina.

En aquest ocasió, els fariseus s'acosten a Jesús per proposar-li una qüestió bastant debatuda entre els mestres jueus d'aquella època: quin dels 613 manaments continguts en la Torà és el principal de tots.

Jesús respon citant els primers versets del capítol sisè del llibre del *Deuteronomi*, on es proclama la unitat absoluta de Déu, i es demana al creient que s'hi adhereixi i l'estimi exclusivament. Aquests versets constitueixen, encara avui dia, l'inici del *Shemah*, una oració que tots els jueus practicants resen cada matí i cada vespre.

És per això que, segons Jesús, l'amor a Déu apareix com el principal de tots els manaments continguts en la Sagrada Escripura: el més repetit, perquè sigui el més recordat.

Però, Jesús, sense que li preguntin, afegeix un segon precepte important, pres del llibre del *Levític*: «Estima els altres com a tu mateix» (19,18).

Les diferents formes d'estimar el proïsme apareixen exposades entre els diversos preceptes que trobem a l'Escripura. La primera lectura ens ha aportat un exemple, pres del llibre de l'Èxode: «No explotis un emigrant ... no obris injustament amb les vídues i els orfes ... no prestis diners amb usura ... torna el mantell pres en penyora ...». Constitueixen exemples ben expressius. I la raó és clara: «perquè si criden a mi, els escoltaré, perquè jo soc un Déu compassiu». I és que Déu no és indiferent davant el sofriment dels desvalguts; al contrari, ens passarà comptes de les nostres injustícies i mesquineses.

D'aquesta manera, el precepte d'amor al proïsme, segons Jesús, és el segon de tots ells, després del referit a l'amor a Déu. I tots dos preceptes formen una unitat indissoluble. L'amor a Déu passa per l'amor al proïsme, i l'amor al proïsme es fonamenta i porta a l'amor a Déu. L'amor al Déu que no veiem s'expressa en l'amor al proïsme al que sí que veiem.

Jesús mateix ens ha donat exemple d'amor a Déu i als germans amb el lliurament de la seva vida per tots nosaltres. I nosaltres volem ser els seus deixebles fent de l'amor a Déu i als germans el criteri fonamental de la nostra vida cristiana.

VIDA DIOCESANA

Activitats del Sr. Bisbe

Aquest diumenge 25, a les 11 h. Inici de ministeri de Rector del P. José López, O. Carm. a la parròquia de la Mare de Déu del Carme de Terrassa.

Dilluns 26, a les 11 h. Formació de preveres joves.

Dimecres 28, a les 11 h. Reunió d'arxiprestes. / **A les 17.30 h.** Confirmació d'alumnes del Col·legi El Pinar de Nostra Senyora de Valldoreix a la Catedral.

Diumenge 1 de novembre, a les 18 h. Ordenació presbiteral a la Catedral.

ponsable de l'empresa de reinserció social APASOMI.

Grup «Laudato si» del Monestir de Sant Cugat del Vallès. El dia 6 d'octubre va tenir lloc la presentació del grup «Laudato si» del monestir que seguirà organitzant trobades per aprofundir l'encíclica i ajudar la comunitat en la conversió ecològica que demana el papa Francesc.

Formació dels diaques. El dissabte 10 d'octubre, al Seminari Diocesà, va tenir lloc la primera trobada de formació dels diaques. Mons. Salvador Cris-

tau va presentar la nova encíclica del papa Francesc *Fratelli tutti*.

Inici de ministeri a Santa Maria de Rubí. El diumenge 11 d'octubre, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses presidí la Missa a la parròquia de Santa Maria de Rubí en l'inici de ministeri de Rector de Mn. Arturo Fabregat.

Missa de la Mare de Déu del Pilar. El dilluns dia 12 d'octubre, a les 12 del migdia, Mons. Saiz Meneses va presidir la Missa de la Mare de Déu del Pilar a la Catedral del Sant Esperit de Terrassa.

Mons. Saiz Meneses ordena tres nous preveres al servei de la diòcesi. El diumenge 18 d'octubre, Mons. Saiz Meneses ordenà tres nous preveres:

Mn. Enric Catalán, destinat a Sabadell; Mn. Gustavo Lezama, destinat a Cerdanyola del Vallès; i Mn. Jean Damascène Rutaysire, destinat a Cerdanyola del Vallès i Montcada. El dia 1 de novembre, a les 6 de la tarda, rebra l'ordenació Mn. Àlex Serra, destinat a Sant Cugat del Vallès, que estava confinat juntament amb tot el Seminari a causa del coronavirus.

Notícies

Reorganització de la direcció de Càritas Diocesana. A petició del Sr. Francesc Llonch, Director general de Càritas, el Sr. Bisbe ha aprovat la reorganització de la direcció de Càritas Diocesana de Terrassa. Ha nomenat el Sr. Francesc Flotats, de Matadepera, sotsdirector i responsable de l'acció social, i el Sr. Joan Saborido, de Sabadell, adjunt a la direcció i res-

Agenda

Missa pels difunts al cementiri. El diumenge dia 1 de novembre, a les 16.30 h: Missa pregant pels difunts al cementiri de Terrassa, en la proximitat del dia dels Fideles difunts.

Santuari de la Mare de Déu de la Salut:

- Visita. De dilluns a diumenge de 10 a 13.30 h i de 15 a 19 h.
- Santa Missa: Diumenges i festes, a les 10.30 h.
- Per a casaments i aniversaris: tel. 937 251 382, de dimecres a dissabte de 10 a 17.30 h. E-mail: secretaria-santuari@gmail.com

REMAD MAR ADENTRO

Somos peregrinos

El próximo domingo celebraremos la solemnidad de todos los santos y al día siguiente la conmemoración de los fieles difuntos. En las dos celebraciones hacemos memoria de muchas personas que nos han precedido, que han finalizado ya su camino en la tierra. En estos días se acostumbra a visitar los cementerios para reavivar la memoria de nuestros seres queridos, para expresar nuestro afecto, y sobre todo, para rezar por ellos. Este año lo haremos en el contexto de la pandemia del coronavirus con todas las limitaciones que comporta, y con la cura de humildad que está suponiendo para el género humano, especialmente para la autosuficiencia de los más poderosos.

La muerte forma parte de la existencia, y el ser humano es el único ser vivo consciente de que tarde o temprano llegará el momento de morir. Ahora bien, en nuestra socie-

dad se ha convertido en un tema tabú, casi prohibido, hasta el punto que se debe ocultar a los más pequeños de la casa. Pero a la vez, resulta que el ser humano es el único que reflexiona sobre la realidad de la muerte y que le da un sentido que va más allá, y por eso quiere saber más, y necesita aferrarse a una esperanza, a un horizonte de futuro. Nos da miedo la muerte porque significa adentrarnos en lo desconocido, en un estado que no podemos controlar con la ciencia y la técnica.

La celebración de todos los santos y de los fieles difuntos nos ayuda, pues, a reflexionar sobre nuestra condición de seres humanos. Como creyentes, estamos en el mundo, pero no somos del mundo; vivimos entre los hombres y compartimos sus angustias y esperanzas, pero no nos acomodamos a los criterios de la sociedad, sino

que buscamos la voluntad de Dios, y aunque no nos desentendemos del mundo presente, esperamos un Salvador, Jesucristo, y eso comporta un modo concreto de ser y de vivir. Por eso, vivimos de alguna manera como si fuésemos extranjeros o peregrinos que están de paso en un país que no es su lugar definitivo, tal como señala la epístola a Diogneto, una singular obra cristiana de finales del siglo II.

Un cristiano que viva su fe con sinceridad de corazón percibe su vida como una peregrinación. El creyente es extranjero y peregrino en la tierra, y por eso necesita tener una mentalidad apropiada, la del que está de paso y no se aferra a los bienes materiales; la de quien no adopta necesariamente los usos y las costumbres del país que atraviesa, sino que conserva su criterio, su propia forma de ver las cosas, y posee una jerarquía de valores que a menudo no coincide con el entorno. Los peregrinos no mar-

chan dando tumbos al azar, sino que avanzan por el camino que ha recorrido él, y viven en un proceso que no culminará del todo hasta después de la muerte.

La peregrinación del cristiano en la tierra es una peregrinación hacia la Jerusalén celestial. Pese a que se trata de un camino largo y no está exento de dificultades, lo recorre con la seguridad de alcanzar la meta. Poco importa el cansancio, las pruebas, las tentaciones que se harán presentes. Al peregrinar, ya se participa de la felicidad futura por la fe y la esperanza, y se alcanzará la plenitud. Mientras se peregrina, hay que vivir con desapego a las cosas de la tierra, conscientes de que esta vida no es la vida plena y esta tierra no es la patria definitiva. Es preciso hacer camino con la mirada puesta más allá y más alto sin evadirse de la realidad y de sus problemas; al contrario, se hace desde el compromiso con las causas más nobles de nuestro mundo y luchando para que el Reino de Dios, reino de justicia y de paz, se haga presente en todos los órdenes de la vida.

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES

Obispo de Terrassa